

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

CLOPOTELE DIN MARAMURĂȘ

Din Sighet ne vine o veste mângâitoare: *sfințirea clopotelor viitoarei catedrale ortodoxe.*

Este cel dintâi praznic de seamă al proaspăt restauratei episcopii vevodale, de sigur nu prin cele câteva clopote frumoase, ci prin semnificația deosebită ce-o reprezintă sunetul lor celest acolo la hotarul de nord al Țării noastre întregite.

P. S. Episcop Vasile Stan, așezat în Maramurăș cu o misiune națională din cele mai importante, a început munca apostolică din cea dintâi zi, și în ciuda greutăților imense ce le întâlnește la fiecare pas, fixează jaloane durabile pentru viața nouă a eparhiei Sale.

După organizarea centrului episcopesc, a protopopiatelor și parohiilor în spiritul tradițiilor ardelen, urmate de o serie de noi lăcașuri dumnezești, ridicate cu jertfa însemnată a credincioșilor, iată că azi neobositul Ierarh ne chiamă la o sărbătoare mai largă, prefața operei monumentale ce va împodobii ca mâine, prin crucile ei de aur profilate pe bolta cerului albastru, orașul de reședință episcopală românească.

Nu-i puțin lucru acesta. De acum înainte aceste clopote arhieresti, după o amuțire de 200 de ani, vor chema din nou la dreapta credință pe fiii părăsiți ca și pe cei ce s'au îndepărtat de ea și s'au rătăcit. Dangățul lor duios va trezi în suflete amintirea unui trecut de veche și mândră ortodoxie, cu bucurii și suferințe ce au plutit peste atâtea mănăstiri harnice în frunte cu cea dela Peri din veacul XIV-lea — inimile se vor cutremura la povestirea prigoanelor cumplite prin cari strămoșii nostri au fost siliți să-și lapede legea și să se declare catolici. Conștiințele se vor zgudui de sălbătăcia mijloacelor folosite de Habsburgii și Ungurii vrăjmași împotriva „Valahilor schismatici” cari populau tot Maramurășul. Și în armonia acestor clopote vor desluși adeseori no-

tele de jale ale rupturii dintre frații de acelaș neam și sângele nevinovat ce-a curs timp de o sută de ani după actul odios dela 1700.

Din cântecul dureros al veacurilor stinse se va desprinde logic refrenul: *ce-i făcut prin silnicie se dărâmă* — și în mintea generațiilor noi ale României mari se înfige cu putere ireductibilă convingerea definitivă, că desbinarea noastră religioasă trebuie să dispară în interesul suprem al unității naționale desăvârșite.

Este acesta un comandament de rasă, pe care-l recunosc fără rezervă toți bunii Români și mai presus de toate îl simt straturile largi ale țărânimii noastre.

În discuție nu se mai pot pune, decât metodele de realizare. *Ele trebuie să fie pașnice, creștinești.* Nici o violență, nici o silnicie — cum s'a întâmplat la 1700 și de atunci înainte prin stăpânirea și biserica străină catolică. Suntem acum în țara noastră proprie și frații n'au dreptul să se vrăjmășească, numai pentru că așa vor puteri străine de noi și de idealurile noastre. Ci prin iubire să căutăm drumul înțelegerii și al apropierii, gândindu-ne mereu nu la himere grandioase fluturate pe steaguri de universalism îndoielnic, ci ascultând cu sfințenie instinctul negreșelnic al nației, care de veacuri trăiește într'o *singură lege sufletească.*

Ori cine o slujește cu devotament spre a deveni o forță morală a fiecărui cămin românesc, nu face decât să împlinească o poruncă venită din mormintele așa de scumpe nouă ale înaintașilor, cari au înțeles să se jertfească pentru o țară cu o credință a ei și nu cu una impusă de străini. Nimic din ceea ce ne-au vârat dușmanii învrăjbindu-ne în cursul vremii, nu trebuie să mai perziste între noi. Toate eforturile se cuvîin făcute spre a ne scutura de stigmatele dureroase cari

ne-au rupt în două, și a înfăptui desăvârșita noastră înfrățire spirituală.

E oare nevoie s'o mai spunem, cât de mult ne demonstrează această necesitate a existenței noastre însăși primejdiile grele ale ceasului de față?

Nu vedeți, că pe când istoria vechiului regat, unitar în credință, n'a fost niciodată tulburată de încăierări religioase, la noi în Ardeal am pățimit de atâtea războaie între frați, cari ne-au slăbit, lăsând urme triste până în zilele noastre? Nu este aceasta o lecție gravă pentru toți cari își iubesc cu adevărat

neamul și țara? Crede cineva, că Dumnezeu ne vrea și mai departe despărțiți, sau este aici mâna Satanei și a slujitorilor lui pământești?

Clopotele din Maramurăș, care se sfințesc astăzi pentru catedrala episcopală, vin să răspundă cu glasul lor la aceste întrebări de viață.

Ele ne chiamă la *singurul* altar al neamului românesc din toate timpurile, acela care prin harul cerurilor i-a păzit legea și viața, într'o unitate biruitoare.

De aceea suntem și noi astăzi cu sufletul la praznicul de bucurie românească dela Sighetul vovezilor dreptcredincioși de odinioară.

—∞—

Apelul noului guvern către Țară

D. C. ARGETOIANU
Președintele Consiliului de Miniștrii
Români!

Miselescul atentat care a curmat zilele unuia din cei mai destoinici fiii ai Țării, răpus în plină desfășurare a rodnicilor sale străduinți, a zguduit conștiința întregului popor românesc. Ne dăm cu toții seama că nici o cruțare nu mai e cu putință față de netrebnicii, dacă vor mai fi, care nu-și dau seama că în clipele în care Țara trebuie să se sprijine pe închegarea tuturor sufletelor și pe unirea tuturor brațelor — o acțiune de ură și învrăjbire constituie o crimă ce nu poate fi destul de aspru pedepsită.

Suntem hotărâți să înlăturăm și ultimele boabe de neghină aduse de vânturi pe ogorul românesc și să re-aducem pe cei rătăciți la vechile tra-

diții de omenie și de bun simț care au călăuzit neamul nostru în decursul veacurilor.

Facem un călduros apel la patriotismul tinerilor ademeniți printr'o mistică înșelătoare lipsită de teme moral și de scopuri mărturisite și le vom deschide porțile pe care le-au închis în urma lor, dacă în sufletul fiecăruia mai licărește încă acea dragoste de casă și de neam care îi poate aduce pe calea pocăinței. Să nu uite nici unul că în abureală de sânge nu se poate clădi ci numai distruge.

Trecem prin vremuri de încercare, vremuri în care un popor nu se poate socoti stăpân pe destinele lui decât în măsura unității sale de simțăminte și de manifestare. Numai popoarele care se vor înfățișa ca un bloc, fără crăpături și rumegături străine vor putea străbate prin vâpăia aprinsă ce amenință să se întindă pretutindeni. Numai popoarele închegate într'un gând și o voință vor ieși din foc neatînse și oțelite pentru vecie în urmărirea idealurilor lor. Pentru desăvârșirea acestui bloc, fac un călduros apel la unirea tuturor și cerem fiecăruia să taie legăturile trecutului și să se strângă cu mic cu mare în jurul Coroanei și a steagului Țării, înodând astfel singurile legături naționale față de pericolul comun. Facem acest apel în numele morților noștri, îl facem în numele generațiilor obidite care

și-au jertfit viața pentru întemeierea României de azi — îl facem în numele atâtor nevoiași, răbdători și harnici cari și-au pus nădejdea în ziua de mâine; îl facem în numele copiilor și strănepoților noștri față de care ne apasă o grea răspundere.

Guvernul Majestății Sale nu va lăsa la o parte nici o măsură merită să sprijine înfrățirea oamenilor și alinarea nevoilor. Dar la rândul lui, trebuie ca fiecare cetățean să sprijine acțiunea guvernului încordând puterea sa de răbdare și de bunăvoință. Să uităm cu toții pentru moment că avem drepturi de satisfăcut și să ne aducem aminte că avem datorii de îndeplinit.

În situația actuală internațională fiecare națiune se găsește în poziția de apărare. Nu avem nici un gând războinic; dorim și vrem pacea, dar nu putem să stăm pe un picior de inferioritate față de alții. Știm că concentrările apasă greu mai ales asupra păturii muncitorești dela sate și dela orașe. Desconcentrările nefiind însă posibile în momentul de față în măsura pe care am dori-o, concedii lunare vor fi acordate pe rând elementelor concentrate, iar pe de altă parte dispozițiunile necesare au fost luate și vor fi completate pentru ajutorarea familiilor celor chemați sub drapel și pentru îndeplinirea muncilor lor.

Măsuri de oblaudire vor fi luate de asemeni pentru cei lipsiți de mijloace pentru a-i ajuta să facă față îndatoririlor lor. Guvernul își dă seama de toată apăsarea rechizițiilor, ele sunt însă de neînlăturat pentru apărarea Țării.

Fiecare din cei chemați la sacrificii să-și dea seama că e bine să dai ceva ca să păstrezi totul. Rechizițiile trebuesc însă făcute în cel mai strict spirit de legalitate și abuzurile ce s'ar dovedi vor fi sancționate, iar cei păgubiți vor fi indemnizați.

O mai strictă coordonare a tuturor măsurilor legislative, administrative și economice va căuta să ușureze sarcinile obștești și sarcinile individuale.

Programul de înfăptuire din care s'a realizat atât în ultimii doi ani va fi continuat mai departe pentru binele obștesc, în limitele pe care le vor îngădui veniturile Statului. Căci înainte de toate și pe deasupra tuturor va trebui să facem față cheltuielilor impuse de apărarea națională pentru înzestrarea și întreținerea armatei și pentru căile de comunicații pe care armata și aprovizionările ei urmează să se miște.

Români!

Cu ajutorul vostru al tuturor nu ne îndoim că scumpa noastră Țară va putea învinge toate greutățile atât de covârșitoare ce-i stau în cale; că o vom putea feri de nenorocirile unui război și că vom putea păstra în conflictul armat care s'a deslănțuit în Europa stricta neutralitate la care ne-am hotărât. Pentru atingerea acestui scop, nimănui nu-i poate fi însă îngăduită cea mai mică abatere dela datorie, dela respectul ierarhiei în Stat, dela sacrificiile cerute pentru apărarea Patriei.

Cetățenii liberi ai liberei și întregitei României nu vă clintiți din jurul Regelui vostru, din cuvântul crezului vostru milenar, din simțământul ce v'a purtat până acum peste valurile vremilor.

Se ne strângem cu toții într'un mănunchiu de neînvinși și să strigăm cu toții:

Trăiască România pe veci desrobită și unită!

Trăiască Regele nostru și iubitul Său Vlăstar!

Așa să ne ajute Dumnezeu!
Sănătate!

În numele Consiliului de miniștri

C. ARGETOIANU,
Președintele Consiliului.

inventarul public, conform noulor dispoziții legale ale Ministerului Inventarului Public.

În privința Românilor din Banatul sârbesc și din Ungaria și a Sârbilor din Banat, s'a discutat posibilitățile instituirii unei episcopii românești la Vârșeț (Jugoslavia) conform convenției mixte dintre cele două popoare amice, iar episcopul să fie ales de congresul național bisericesc,

la propunerea Sf. Sinod.

Tot cu această ocazie a avut loc adunarea comitetului Fundației „Gojdu“ la care s'a hotărât să se intervină la forurile competente, pentru aducerea în țară a averilor moștenite dela marele român Em. Gojdu, rămase la Budapesta precum și a osemintelor acestui filantrop, din Budapesta la Oradea, unde se află vatra familiară.

Discursul cancelarului Hitler

În ziua de 7 Octomvrie c. cancelarul A. Hitler a rostit un mare discurs în Reichstag, care cuprinde două părți: cea dintâi se ocupă de campania din Polonia, a doua de condițiile de pace. Iată în rezumat aceste condiții:

1. Crearea unei frontiere de est a Reichului conformă cu realitățile istorice, etnice și economice.

2. Pacificarea întregului teritoriu în sensul restabilirii ordinii și liniștii.

3. Garantarea absolută a securității nu numai în teritoriul Reichului, ci și a zonei întregi a intereselor.

4. O nouă ordine și reorganizarea vieții economice, a comunicațiilor și prin aceasta și a evoluției culturale și civilizatoare.

5. Dar cea mai importantă sarcină: o nouă ordine a condițiilor etnice, adică strămutarea naționalităților în așa fel încât la sfârșitul evoluției liniile de demarcație să fie mai bune decât cele de azi. Nu este deci vorba de o problemă care se raportă numai la acest spațiu polon, ci de o sarcină care are o mult mai mare întindere. *Căci tot estul și sud-estul Europei este plin în parte de mici grupuri germane intenabile.* Acestea sunt în in deosebi motiv și cauză de incidente continui între state. În epoca principiului naționalităților și rasismului este o utopie să se creadă că se pot pur și simplu asimila membrii unui popor de înaltă cultură. Prin urmare, una din sarcinile unei ordonări de perspectivă îndepărtată

a vieții europene este de a se face aici strămutări spre a se înlătura cel puțin o parte din materiile de conflict în Europa.

6. Crearea unui stat polonez, care prin constituirea și guvernul său, să ofere garanția Reichului că nu se va forma acolo nici un focar de incendiu împotriva Reichului și nici un centru de intrigă împotriva Germaniei și Uniunii Sovietice.

În afară de aceasta, trebuie imediat să se încerce aplanarea sau cel puțin ușurarea urmărilor războiului. Cum s'a spus mai de mult la masa conferinței se poate vorbi de aceste sarcini, dar nici odată nu vor putea fi rezolvate acolo. Dacă Europa vrea liniște și pace, statele europene trebuie să fie recunoscătoare că Uniunea Sovietelor și Germania sunt gata să schimbe acest focar de incendiu într'o zonă de evoluție pașnică. Pentru Reich această sarcină, care nu poate fi concepută din punctul de vedere imperialist, înseamnă o muncă de 50 până la 100 ani.

Ce privește războiul cu Franța și Anglia el n'ar aduce decât ruine îngrozitoare pentru beligeranți. Este deci preferabilă pacea, ce ar fi să se stabilească, după pregătiri amănunțite de o conferință europeană, însă nu sub presiunea tunurilor. Germania o oferă sub două rezerve: să se recunoască statu quo de azi (adică toate cuceririle germane) și să i se dea Germaniei colonii.

Vom vedea cum răspund Anglia și Franța.

UN POPAS

Mănat de căldura aceleași râvne fierbinți, care l-a dus și peste ocean — ca vrednic misionar ierarhic — P. S. Policarp Morușca, episcopul românilor stabiliți în U.S.A., reîntors nu prea de mult în țara de baștină pentru vizitarea fraților, aflându-se în reședința P. S. Sale din com. Craiva jud. Alba, la învătarea bunului prieten Dr. Ioan Pop fost ministru, a purces în ziua de Duminecă, 17 Septemvrie a. c., în comuna Bucerdea-Vinoasă, jud. Alba, pentru a împărtași cu arhieresti binecuvântări pe locuitorii acestei comune fruntașe.

La orele 9 P. S. Sa a fost întâmpinat la capătul comunei de un grup impunător de credincioși în frunte cu primarul comunei și câteva plutoane de tineri P. P., unde P. S.

Sa urcă într'un car mănat de șase plăvani spre sf. biserică ortodoxă a comunei cu hramul Sf. Prooroc Ioan Botezătorul.

Ajuns în centrul comunei, este primit în sunete duitoase de clopot și imnul *Pe Stăpânul*, cântat de corul comunei și întâmpinat de P. C. preoți și P. C. părinte prot. Alexandru Baba, care-i urcă un cuvânt de bunvenit în mijlocul credincioșilor, la care răspunde P. S. Sa.

Convoiul, cu praporii în frunte, se îndreaptă spre sf. biserică, unde se oficiază sf. liturghie într'un cadru sărbătoreț.

Au fost împreună slujitori la sf. liturghie: P. S. Policarp Morușca al Americii, P. C. păr. prot. Alex. Baba, P. C. preoți: Nicolae Muntean-Cri-

Ședința plenară a Consistorului Mitropolitan din Sibiu

În ziua de 4 Octomvrie c. a avut loc la Sibiu ședința plenară a consistorului mitropolitan din Ardeal și Banat, sub președinția I. P. S. mitropolit Nicolae Bălan.

Au participat d-nii: N. Zigre, ministrul cultelor și artelor, Silviu Dragomir, ministrul minorităților, P. S. episcopi: Nicolae Colan Cluj, Nicolae Popovici Oradea, Andrei Magieru Arad, Vasile Lăzărescu Caransebeș, A. Mocioni, G. Ciuhandu Arad, Ioan Sand'u, directorul școlii normale din Sibiu, Gh. Proca, Tr. Scorobeț, L. Borgia, dr. Sever Pop, Em. Cioran, dr. A. Dobrin Lugoj, Seb. Stanca Cluj, dr. Ancușa avocat Cluj, Coloman Poenaru primar din Vașcău-Bihor, Ion Lăpădatu adm. B.N.R. din București, dr. Nicolae Comșa deputat, Maior Gh. prof., etc.

I. P. S. S. Nicolae Bălan

deschizând ședința, a omagiat pe fostul prim-ministru Armand Călinescu, care a fost victima odiosului atentat săvârșit în momente grele pentru țara noastră. (Sala în picioare a păstrat o clipă de reculegere în memoria marelui dispărut).

Trecându-se la ordinea de zi, d-l N. Zigre, ministrul cultelor și artelor, a arătat importanța arondării teritoriului noii episcopii înființate la Timișoara.

S'a mai discutat despre fixarea datei congresului național al Mitropoliei Ardealului, urmând să hotărască I. P. S. S. mitropolitul Nicolae asupra ei, care în orice caz va fi după alegerea de mitropolit al Moldovei, ce va avea loc la București în cursul lunii Octomvrie.

Deasemenea s'au luat dispoziții în problema conscrierii averilor publice bisericești în

cău, Petre Circo-Ighiu, Emil Gheaja-Țalna, Lucian Muntean prof. Alba-Iulia, Ion Dădărlat Poiana-Ampoiului, Aurel Velea-Ighiel, Dumitru Bogdan parohia II. Bucurdea-Vinoasă, Ion Fodorean Valea-Bulzului, Matei Morușca Iclandul-Mare, Ion Pop-Craiva și diaconul Catedralei din Alba-Iulia Zaharia Glodun.

În cadrul sf. liturghii au fost hirotoniți: Ioachim Donici întru ipodicon și Cornel Morușca întru diacon pentru episcopia românilor din U.S.A. Răspunsurile la sf. liturghie au fost date de corul din loc, bine instruit și dirijat într'un mod cât se poate de mulțumitor de către P. C. părinte Mircea Fodorean parohia I Bucurdea-Vinoasă.

La sfârșitul sf. liturghii, P. S. episcop Policarp a rostit o impresionantă predică pentru vremile actuale, tâlmăcind evanghelia zilei cu mănecare dela citatul: „Ce va dobândi omul de-ar câștiga lumea toată, iar sufletul și-l va pierde”. — Spune Prea Sfinția Sa, că niciodată par'că n'au fost mai actuale aceste cuvinte decât de data aceasta, când omul nu mai este sigur de nimic, când îi lunecă totul din mână ca și pământul de sub picioare. De nimic pământesc nu mai poți fi sigur astăzi, în vârtoarea acestor vremi încărcate de furtună și cu răsunet puternic de tun la hotare. Acum sunt mai potrivite aceste cuvinte, acum e vremea ca omul să se lepede de sine, să nu-și mai înfingă toate nădejile sale în cele ale pământului, ci să-și ridice nădejile spre Dumnezeu, care așa precum odinioară a condus poporul ales, va conduce și Neamul românesc spre albia mântuirii — dacă nu pentru vrednicia noastră — atunci pentru prea multele lui suferințe milenare.

Împletirea rugăciunilor arhieresti cu cele ale poporului ca și rostirea unor ectenii pentru pacea lumii și-a

unei rugăciuni pentru ploaie, a înstăpănit o atmosferă de profunde înălțare sufletească în rândurile credincioșilor.

Vizita aceasta ocazională a P. S. Episcop Policarp va rămânea neuitată printre credincioși.

Asistent.

Sfințirea capelei din Cehul-Silvaniei.

Duminecă în 1 Octomvrie crt. a avut loc sfințirea provizorie a capelei ortodoxe din Cehul-Silvaniei instalată în sala de gimnastică a Liceului Industrial. Slujba sfințirii a fost săvârșită de P. C. Protopop al tractului Unguraș Ioil Ghiurișan ca delegat al P. S. Episcop Nicolae — înconjurat de un sobor de preoți din jur.

Intr'o simțită cuvântare rostită la sfârșitul slujbei P. C. Sa arată importanța faptului, arătând că deodată cu împlinirea unui vechi desiderat local, s'a mai împlinit și unul național, dând azi posibilitate de închinare și întărire sufletească vrednicilor ostași cari să găsească acolo la datorie. Acest modest început, dar bine amenajat și provăzut cu recvizitele necesare prin sânguina preotului administrator ieromonahul Miron Codrea Nuțu dela Jibou, dă nădejdea că, odată cu timpul și împrejurările prielnice se va putea înălța și un lăcaș potrivit de afirmare religioasă și națională.

După partea oficială a urmat o masă comună, la care au luat parte autoritățile militare și civile în corpore la care a încheiat seria cuvântărilor Pr. Nuțu, exprimându-și întreaga recunoștință pentru sprijinul și buna înțelegere de care a fost împărțit la îndeplinirea acestei cerințe.

Acest fapt îi dă tărie și răbdare de a persevera în aceeași năzuință de muncă și afirmare românească.

Pensionarea pâr. Gh. Ciuhandu. Un număr special al revistei din Arad „Biserica și Școala” ne anunță eșirea la pensie pentru limită de vârstă a pâr. Dr. Gh. Ciuhandu, consilier eparhial. Faptul nu putea trece nerelevat de către presa noastră bisericească, căreia pâr. Ciuhandu i-a dat decenii întregi una din cele mai masive contribuții. Dar Sfinția Sa n'a fost numai un bun profesor de teologie și iscusit consilier episcopesc, ci în același timp un destoinic președinte al Asociației clerului „Andrei Șaguna”, luptând fără odihnă pentru drepturile preoției și autonomia bisericii. Și mai presus de toate a fost și este un pasionat om de carte și de cercetări în trecutul bisericii, tipărind un mare număr de lucrări, cari au adus servicii însemnate științei istorice bisericești. Un asemenea condeiu prețios nu se va odihni nici în viitor. Valorosul senator regal va sluji mai departe ortodoxia prin munca lui spornică. Îi urăm deci ani cu sănătate spre bucuria Bisericii.

Noul orar la autorități. „Monitorul Oficial” publică jurnalul Consiliului de miniștri prin care, cu începere dela 9 Octomvrie a. c. s'a stabilit următorul orar de lucru la autoritățile publice: Luni și a doua zi de sărbătoare legală dela ora 15 la ora 19:30. Marți și Vineri dela ora 8 la ora 13 și dela ora 16 la 19, iar Miercuri, Joi și Sâmbătă dela ora 8 la ora 14. Autoritățile ale căror ore de lucru sunt diferit fixate prin legi sau regulamente, vor păstra orariul fixat.

Inaugurarea liniei ferate Salva—Telciu. Duminecă, 1 Octomvrie a. c. s'a inaugurat noua linie ferată Salva—Telciu în județul Năsăud. Această inaugurare a luat un caracter deosebit de solemn prin prezența dlor miniștri M. Ghelmegeanu și dr. N. Marinescu. Din Cluj a sosit d. dr. C. Tătaru, Rezident Regal. Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. S. Laurențiu Curea, consilier eparhial, protoiereu Ion Cioara, pr. Simion Vasinca, pr. Vincențiu Vescan și diacon V. Bogdan. Răspunsurile au fost date de corul teologilor. Au vorbit dnii M. Ghelmegeanu, ministrul lucrărilor publice, Dr. N. Marinescu, ministrul sănătății, Dr. C. Tătaru, Rezident Regal și pâr. Laur. Curea consilier eparhial.

Propunerile cancelarului Hitler respinse. O notă oficială din Paris anunță: După deliberarea guvernului britanic cu guvernul francez, precum și cu guvernele dominioanelor Marea Britanie în acord cu Franța, a decis că propunerile d-lui Hitler nu pot servi ca bază discuției pentru încetarea ostilităților. Deci Anglia și Franța vor continua războiul până la victoria finală.

S'au încadrat și Ucrainenii. Zilele trecute guvernul a încheiat un

acord și cu minoritatea ucraineană în sansul următor:

1. Ucrainenii, cetățeni români, aderă la „Frontul Renașterii Naționale”. În comunele rurale și urbane cu populație mixtă, se formează secții separate ucrainene. Aceste secții vor fi reprezentate de 4 membri în Consiliul Superior Național. În birourile secretariatelor vor fi numiți și funcționari ucraineni corespunzători.

2. Toate organizațiile profesionale ale Ucrainenilor cetățeni români din țară se vor încadra în diferitele organizații profesionale prevăzute în legile actuale și acelea ce vor interveni în acest domeniu, asigurându-li-se reprezentarea corespunzătoare în forurile conducătoare.

3. În afară de manifestările politice, care se încadrează toate în „Frontul Renașterii Naționale”, Ucrainenii cetățeni români pot constitui o organizație proprie pentru scopuri culturale, economice și pentru opere sociale.

Astfel toate minoritățile din România s'au încadrat de bună voie în noul regim de stat, asigurându-și o situație deplin mulțumitoare.

O declarație a d-nei Pilsudski. D-na Pilsudski a declarat, în cursul unui interview, că a stat la Varșovia până la 5 Septemvrie și a fost martoră ucigătoarelor bombardări la care a fost supusă capitala Poloniei. Ea a subliniat îndeosebi eroismul femeilor poloneze, care au luat parte la apărarea Varșoviei.

Pentru evitarea unei confuzii. În ziarele locale apare periodic un anunț, care spune că s'a înființat un curs duminical de educație religioasă-morală pentru servitoarele române. Nu se spune însă că el are caracter confesional catolic. Aceasta se poate deduce abia din indicația, că el va avea loc în localul școlii Surorilor greco-catolice din Cluj. Preoții noștri să ia deci aminte și să tragă concluziile convenite pentru credincioșii lor.

Aliații vor învinge? Într'un interview acordat ziarului „World Telegram” din New-York, d. Hoover, fost președinte al Statelor-Unite, și-a exprimat părerea că înfrângerea aliaților este cu neputință. Dacă ținem seama — a zis d-sa — de situația pe mare, în aer și pe pământ, precum și de resursele economice, se poate vedea că aliații sunt în măsură să-și apere imperiile. Ei pot obține victoria finală, iar în cazul cel mai rău cele două părți au șanse egale. Nu văd însă nicio posibilitate ca aliații să fie învinși.

† **Dr. Nicolae Schiau.** Sâmbătă 7 Octomvrie c. a încetat din viață la Sibiu avocatul binecunoscut Dr. Nicolae Schiau, prodecanul baroului de acolo. Defunctul a fost unul din neobosiții luptători de pe vremuri pentru neamul și biserica noastră. A rămas și în Țara întregită: om de omenie și bun român. Dumnezeu să-l odihnească cu cei dreپți.

INFORMAȚIUNI

Ziua Suveranului. Luni 16 Octomvrie este ziua de naștere a M. S. Regelui Carol II-lea. O clipă de praznic obștească pentru toată Țara, care privește cu deplină iubire și legitimă mândrie spre purtătorul înțelept, energic și clarvăzător al destinelor românești. Cu fiecare zi de domnie activă și îndrumătoare ne dăm seama tot mai lămurit, cât de providențială este figura marelui Suveran, care a izbutit să așeze Statul pe temelii noi, prin opera grandioasă de renaștere spirituală și națională. Imprejurările internaționale atât de tragice ale ceasului de față, pun în evidență surprinzătoare calitățile excepționale ale M. S. Regelui nostru, prin care Statul este pus la adăpost de primejdiile ce au distrus alte țări. Înconjurându-l cu toată dragostea și devotamentul nostru, înălțăm rugă du-

ioase către Domnul cerurilor spre a ni-l păzi sănătos în zile îndelungate spre fericirea neamului românesc.

O invitație ce ne înalță. Consiliul eparhial al Episcopiei ortodoxe a Maramurășului invită pe toți bunii Români la praznicul creștinesc al sfințirii clopotelor viitoare Catedrale episcopale din Sighet, ce se va săvârși Duminecă în 15 Octomvrie crt.

Programă: 1. Sâmbătă, 14 Oct. (Cuv. Paraschiva): Vecernie cu priveghere la 6 ore d. a. în capela reședinței episcopale. 2. Duminecă, în 15 Oct. crt. tot acolo: Liturghie Arhierescă, la 9 ore dim. 3. La 11 ore dim. procesiune la clopotniță și sfințirea clopotelor. 4. La 13 ore recepții la Episcopie. 5. La 14 ore masă comună la Cercul Militar.

După o amuțire de peste 200 ani, clopotele Episcopiei ortodoxe din Maramurăș vor chema de nou la dreapta credință pe cei rătăciți.

Un pasagiu ce ne privește.

În discursul său recent din Reichstag cancelarul Hitler a rostit și aceste cuvinte: „acordurile germano-ruse ar trebui să liniștească foarte mult pe acești avocați ai libertății lumii, căci ele le arată în mod neîndoios că toate afirmațiile, potrivit cărora Germania ar aspira la Urali, Ucraina, România etc. sunt afirmațiuni ieșite numai din imaginația lor bolnavă“.

Politica minoritară în Cluj. Reprezentanții minorităților din orașul nostru au înaintat Primăriei un memoriu, cerând majorarea subvenției bugetare dela 500.000 Lei la 1.100.000 Lei. Găsind cererea întemeiată, Primăria a satisfăcut-o imediat, cu aprobarea Rezidenței Ținutului. Ar fi poate de dorit să se revizuiască, tot în acest sens, și subvențiile înscrise pentru cultele românești, cari au numeroase trebuințe de îndeplinit.

Guverne cesohlovace și polone. În urma cuceririi Poloniei de către Germania, fruntașii statului învins s'au refugiat în țările aliate și amice, instituind un nou guvern la Paris, compus deocamdată dintr'un număr redus de membri. Reședința lui este la ambasada polonă. Franța și Anglia au recunoscut ca legal noul guvern. Deasemenea fostul președinte al Cehoslovaciei d. Eduard Benes, duce tratative la Londra și Paris pentru creierea unui guvern cehoslovac, care să lupte pentru restaurarea statului cehoslovac. Paralel cu acțiunea politică, se înființează și legiuni de voluntari, cari să lupte în rândurile armatelor franco-engleze.

Din ciudățeniile războiului. Rechițiționarea animalelor de tracțiune și nevoia de o cât mai intensă exploatare agricolă în Germania, a dat loc unui spectacol din cele mai ciudate: numeroși elefanți și cămile ale faimosului circ Hagenbek din Berlin pot fi văzuți trăgând la plug pe ogoarele Germaniei. Cine poate ști, ce surprize ne mai rezervă ziua de mâine, dacă războiul se anunță atât de lung.

Și eschimoșii. De câțiva vreme, eschimoșii au început să monteze pe caicele lor motoare, iar deunăzi unul de ai lor, Georg White din Amadjuak, a reușit să capete brevetul de pilot. Tânărul aviator eschimos s'a pus la dispoziția tuturor savanților cari vor să întreprindă cercetări științifice în țara lui.

BIBLIOGRAFIE

A apărut Nr. 10 pe Octomvrie 1939 al revistei „Viața Ilustrată“ de sub direcția P. S. Episcop Nicolae Colan, cu următorul sumar:

Grigore Popa: Invitație la comuniune; Dr. G. L. Munteanu: La începutul anului universitar; Prot. Ion Goron: Rugăciunea; Grigorie T. Marcu: Mai avem noi ideal? Eugenia Mureșanu: Frânturi; Al. Petöfi: Apă bea (poezie) trad. de Ax. Banciu; Pr. Fl. Mureșanu: Insemnări din

Germania; Cecilia Bălan: Pastel și Vis (poezii); Eug. Mureșanu: Ochi; Al. St.-B.: Epigrame; Const. Goran; Pe culme (poezie); Drd. Emil Zegreanu: Ocrotirea și asistența socială a copilului; Al. Străoneanu-Balaș: Puișorii; Pr. Augustin Faur: Pe marginea problemei sectare; V. Mafeu; Pr. N. Belea și G. G. S.: Cronică literară. Gr. T. M.: Cronică internă și Cronică externă. Viața veselă. Numeroase ilustrații.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 6262/1939.

Comunicat.

Se apropie iarna cu greutățile și nevoile ei, pe cari le resimte fiecare familie dela țară. Lucrările de toamnă sporesc și reclamă dela fiecare gospodărie măsuri mai urgente pentru terminarea lor în bune condițiuni. Având în vedere că aproape fiecare familie are unii dintre membrii ei concentrați la serviciul militar pentru țară, este de datoria celor rămași acasă ca să vină în ajutor acestor familii. Mai ales cei cu stare mai bună, cari au mai multe posibilități pentru a le veni în ajutor. Este o datorie de înaltă umanitate pentru toți și o datorie față de interesele superioare ale țării. Această mână de ajutor se poate întinde celor lipsiți în cadrul serviciului social, dar mai ales în cadrele principiilor morale vecinice și adânc altruiste ale evangheliei lui Hristos.

Indemnăm deci pe P. Cucernicii noștri protopopi și preoți, ca în toate ocaziile, pe cale particulară, dar mai ales în predicile lor din biserică și la diferite întruniri în scopul de mai sus, să indemnă stăruitor și să convingă pe credincioșii rămași acasă, ca să dea mână de ajutor la lucrările gospodărești ale familiilor celor concentrați, și peste tot celor care au nevoie de acest ajutor.

Cluj, la 9 Octomvrie 1939.

NICOLAE, episcop.

Nr. 6256/1939.

Comunicat

către Prea Cucernicii Protopopi și parohii din Eparhie.

Au trecut aproape trei sferturi de veac, de când „Societatea Națională de Cruce Roșie“ a României își împlinește — cu o impresionantă jertfelnicie — creștineasca și patriotică misiune, pentru care s'a înființat la vremea sa. În timp de războiu această societate alină suferințele trupești și sufletești ale iubiților noștri ostași, iar în timp de pace grija ei de căpetenie se îndreaptă spre ușurarea vieții săracilor și a tuturor celor năpăstuiți de soartă, pregătindu-se în același timp — prin adunări de fonduri și de materiale — pentru vremele de cumplită vifornită cu care bunul Dumnezeu ar putea să încerce Țara.

Până acum „Crucea Roșie“ n'a făcut apel decât la inima orașenilor mai cu dare de mână. Zilele de justificată îngrijorare prin care trecem însă o sfătuește să se adreseze și sătenilor noștri iubitori de Țară, spre a le cere să jertfească și ei din puținul ce-l au, pentru scopurile creștinești și românești ale „Crucei Roșii“. Nu le cere bani, fiindcă știe cât sunt de puținii banii prin satele noastre, ci așteaptă o cât de mică fărâma din produsele cari nu le lipsesc: un fuior de cânepă, un mosor de lână sau doi-trei coți de pânză. Cât de puțin din aceste materii e bine primit, căci puținul adunat din multe părți face mult.

Invităm deci pe iubiții noștri preoți să tâlcuiască în cuvinte potrivite acest apel făcut de noi credincioșilor din parohii și să i indemnă a dăruii cânepă, in, lână sau pânză, din care doamnele dela „Crucea Roșie“ din Cluj vor face ștergere, cearceafuri, mănuși, mânecute, șaluri, ciorapi, etc. pentru iubiții noștri ostași.

Cucernicii preoți vor aduna daturile dela credincioși și le vor duce Prea Cucernicilor Protopopi, cari la rândul lor le vor trimite Consiliului eparhial spre a le preda „Crucei Roșii“ din Cluj.

Cluj, la 10 Octomvrie 1939.

Cu arhieresti binecuvântări

† NICOLAE, episcop.

Nr. 6110/1939.

Comunicat.

Având în vedere că pecețile și sigilele vechi, cu cirile, sunt încă multe în parohiile noastre și au o importanță istorică, îndrumăm oficiile parohiale cari le mai utilizează, să și confecționeze altele după împrejurările de azi, iar cele vechi să le trimită la muzeul eparhial. Totodată va face fiecare preot pe o bucată de hârtă un imprimat al vechiului sigil în ceară roșie, sau fum sau cerneală, limpede și legibil și să le înainteze Consiliului eparhial prin oficiile protopopești.

Consiliul eparhial.

Nr. 6299/1930.

Comunicat.

Sub îngrijirea d-lui profesor univ. I. Simionescu se publică în București biblioteca „Cunoștința folositoare“, din care au apărut 85 broșuri. Având în vedere că fiecare broșură cuprinde material instructiv de literatură, știință și gospodărie și costă numai 8 Lei exemplarul le recomandăm preoților noștri să le cumpere și să le utilizeze în parohiile lor.

Ultimele broșuri apărute recent sunt: 1. „Mitropolitul Dosoftei“ de Gh. Dincă; 2. „Episcopul Melhisedec“, de Gh. Dincă; 3. „Mitropolitul A. Șaguna“, de I. Lupaș (2 numere); 4. „Sfântul Munte“, de A. Cosma.

Se pot comanda la librăria noastră eparhială.

Cluj, la 13 Octomvrie 1939.

Consiliul eparhial.

Oficiul parohial ort. român Bălan.

Nr. 87/1939 par. (34) 1—1

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștința publică, că parohia Bălan, jud. Sălaj, p. u. Chechiș, dă în întreprindere prin licitație publică zidirea unei noi biserici, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu eparhial din Cluj sub Nr. 5454/1939 și invită pe cei interesați, ca până la 29 Octomvrie a. c., orele 14 să și înainteze Consiliului parohial ofertele închise și sigilate, când se va ținea și licitația la oficiul parohial.

Reflectanții vor depune garanție de 5% din valoarea lucrării în numerar, efecte garantate de Stat sau alte scrisori de garanție acceptabile.

Planul și devizul în valoare de 1.099.245 Lei, precum și condițiile de executare se pot vedea zilnic la oficiul parohial. Fundamentul, inclusive soclul se va executa încă în actuala campanie de lucru, întru cât timpul va favoriza.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericii

fără considerare la preț aceluia, care va prezenta mai multă garanție morală și materială.

Epitropia nu suportă spese de participare la licitație.

Anteprenorul căreia i se va încredința lucrarea va suporta și prețul planului și devizului, care sumă va intra în rata ultimă de plată.

Bălan, la 8 Octomvrie 1939.

Ioan Pop, Gheorghe Câmpăan,
paroh. suplinitor de epitrop.

Nr. 508—1939.

Văzut:

Unguraș, 9 Octomvrie 1939.

I. Ghiurișan, protopop.

Nr. 1243/1939.

(33) 1—2

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. I-a Cara, protopopiatul Clujului, devenită vacantă prin transferarea parohului, prin aceasta se publică concurs, cu termen de 20 zile, socotit dela prima publicare în Renașterea.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat cu referire însă la ordinul Min. Cultelor în vigoare.

2. Casă parohială, însă fără dependențe.

3. Sesiune parohială de 32 iug. arător și fânaș.

4. Stola obicinuită.

Candidații își vor înainta, în termenul fixat, cererea cu actele regulamentare în original, Ven. Consiliu eparhial Cluj, dar în parohie se pot prezenta valabil numai având încredințarea protopopului. Candidații vor respecta prevederile noului Regulament pentru parohii.

Cluj, 6 Octomvrie 1939.

Consiliul parohial din Cara în înțelegere cu oficiul protopopes.

N. Vasii, protopop.

Nr. 683/1939.

(32) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Toplița-română II. de cl. I., protopopiatul Reghin, devenită vacantă prin pensionarea preotului Gavril Maier, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de la Stat.

2. Casă parohială cu dependențe.

3. Sesiune parohială 16 1/2 jug. cositor, arător și fânaș.

4. Cinci stânjeni lemne de foc sau echivalentul în bani.

5. Câte o miertă bucate și o zi de lucru anual dela circa 400 familii.

6. Venitele stolare obicinuite în parohie.

Preotul este obligat a servi tot a treia Duminecă și a doua zi a sârbătorilor mari în biserică din cătunul Ciobotani.

Candidații își vor înainta în termen cererea cu toate documentele la Veneratul Consiliu eparhial din Cluj, iar în parohie se pot prezenta numai cu aprobarea Prea Sfințitului Episcop și cu avizul oficiului protopopes.

Reghin, la 19 Iunie 1939.

Oficiul protopopes ort. român din Reghin în înțelegere cu consiliul parohial din Toplița.

I. Maloș, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.